

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Dubium I. Quid censura ecclesiastica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

LIBER VII.

De censuris ecclesiasticis & irregularitatibus.

CAPUT I.

De censuris in genere.

DUBIUM I.

Num. 1.

Quid censura ecclesiastica.

Resp. Est poena spiritualis & medicina
 lis, per quam homini baptizato delin-
 quenti ac contumaci, per potentiam
 ecclesiasticam aufertur usus quorundam bono-
 rum spiritualium. *Lay. l. i. t. 5. p. i. c. 1. Unde resolves.*
 I. Per censuram non privatur homo bonis
 merè internis, v. g. caractere, potestate Ordi-
 nis: nec bonis propriis ac privatis, v. g. fide,
 charitate, gratiâ, &c. sed quibusdam externis
 & publicis, sive actionibus, quæ habent spiri-
 tualem aliquem effectum vel commodum, ut
 sunt Sacrificium, officium divinum, Benefi-
 cium, administratio & susceptio Sacramento-
 rum, Indulgentia, publica Ecclesiæ suffragia;
 quia hæc & non illa subsunt dispositioni Eccle-
 siæ. Unde si interdum privetur bono aliquo
 temporali, v. g. convictu humano per excom-
 municationem, id tantum sit secundario.
 II. Exilium, carcer, servitus, privatio Benefi-
 cii, nisi adjunctam habeant suspensionem ali-
 quam spiritualium actionum, non sunt censu-
 re, quia sunt poenæ temporales.
 III. Nec degradatio vel depositio est censura,
 quia etsi sit poena spiritualis, non tamen medi-
 cina.

or.
lii
dix
viii

Tom. VII.

Xx

cina-

»cinalis sed perpetua, & ob peccatum præteri-
»tum, etiam emendatum, potest infligi.

» IV. Nec cessatio à divinis, quia non imponi-
»tur per modum medicinæ ad tollendam con-
»tumaciam sed ad propulsandam injuriam Ec-
»clesiæ factam.

» V. Nec irregularitas, siue sit ex defectu, quia
» hæc non est pœnalis sed tantum impedimen-
»tum canonicum; siue sit ex delicto, quia hæc
» non irrogatur per modum pœnæ medicinalis
» sed punitivæ & ex se perpetuæ: Unde nec tolli-
»tur per absolutionem, sicut censura, sed per di-
»spensationem. *Bon. d. 1. q. 1. p. 1.*

» VI. Quando in Jubilæis vel privilegiis datur
» potestas absolvendi à censuris, non compre-
»henditur irregularitas, nisi expressè addatur.

A D D E N D A.

2. **Q**uest. 1. *Quinam circa censuras sint errores heretico-
» rorum, & quæ doctrina catholica.* 22. §. 1.
» *Vicleff, Huss & Lutherus docuerunt censuras multo
» lius esse valoris: sed Conc. Constantiense damnavit
» hos Vicleff articulos: 13. Illi, qui dimittunt prædi-
» care siue audire verbum Dei propter excommunicationem
» hominum, sunt excommunicati, & in Dei iudicio re-
» ditores Christi habebuntur. 30. Excommunicatio Populi
» vel cujuscunque Prælati non est timenda, quia est contra
» ra Anti-Christi. Similiter hunc Huss articulum
» damnavit idem Conc. Constant. 18. Quilibet prædi-
» cantis officium de mandato accipit, qui ad Sacerdotium
» accedit, & illud mandatum debet exequi, præsentia ex-
» communicatione non obstante. Hos Lutheri art. dam-
» navit Leo X. 23. Excommunicationes sunt tantum ex
» ternæ pœnæ, nec privant hominem communibus spiri-
» tualibus*

malibus, Ecclesie orationibus. 24. Docendi sunt Christi-
fidei plus diligere excommunicationes quam timere.

§. 2. Hos alios Vicleji articulos damnavit 3.
idem Conc. Constant. 11. Nullus Prælati debet aliquem
excommunicare, nisi prius sciat eum excommunicatum
à Deo: & qui sic excommunicat, sit ex hoc hereticus vel
excommunicatus. 12. Prælati excommunicans Cleri-
cum, qui appellavit ad Regem vel ad Concilium Regni, eo
ipso traditor est Regis & Regni. Similiter illos Joannis
Huss. 14. Doctores ponentes, quod aliquis per censuram
ecclesiasticam emendandus, si corrigi noluerit, seculari
iudicio est tradendus, pro certo sequuntur in hoc Pontifi-
ces, scribas & Pharisæos &c. 19. Per censuras ecclesiasti-
cas ad sui exaltationem Clerus populum laica-
lem sibi suppeditat, avaritiam multiplicat, malitiam
proregit, & viam parat Anti-Christo &c.

§. 3. De fide est esse in Ecclesia potestatem fe-
rendi censuras, ex Matth. 18. Quodcumque ligave-
ritis super terram, nam Calvino teste apud Bellarm.
De Pontif. l. 1, c. 13. Christus ibi loquitur etiam
de potestate excommunicandi, & Christum ibi
loqui de actibus externæ jurisdictionis docent
SS. PP. & Theologi omnes cum Suar. hinc d. 1. §.
2. possuntque videri etiam Castrop. d. 1. pu. 3. &
Dicast. d. 3. à n. 6. Ratio autem est, quia in om-
ni bene constituta Rep. debet esse potestas quos-
dam sibi noxios excludendi à suo corpore, alios
malè administrantes suspendendi à quibusdam
officiis, aliis interdicens certos actus & fun-
ctiones; ergo id etiam esse debet in Ecclesia; hæc
autem est ipsa potestas ferendi censuras, nempe
excommunicationem, suspensionem & interdi-
ctum, ergo. Censurarum autem materiam &
cognitionem pertinere ad solos Judices ecclesia-
sticos docet Trid. cujus verba referam n. 18. po-
téstque

or.
lii
dix
viii

restque videri etiam *Pignar. tom. 6. conf. 19. 16. & 20.*

5.

DUBIUM II.

Quotuplex censura.

» **R**esp. Dividitur 1. Essentialiter, in excom-
 » municationem, suspensionem & interdi-
 » ctum. 2. Accidentaliter in eam, quæ est à Jure
 » & fertur per Canones, Constitutiones vel statuta
 » ecclesiastica, stabili ac permanente lege :
 » eam, quæ est ab homine, quæ scilicet fertur
 » Judice vel Præfato per modum mandati
 » sententiæ judicariæ. Estque vel particularis
 » circa factum aliquod particulare aut certas
 » personas, vel generalis, quæ nullâ singularem
 » facti aut personæ determinatione fertur. 3.
 » eam, quæ est sententiæ latæ, quam scilicet
 » aut Judex statuit ipso facto, (quo quis, v. g.
 » contra legem facit) sine alia sententiâ in-
 » tendam : & eam, quæ est ferendæ, quam
 » aut Judex non vult ipso facto incurri sed
 » sententiâ infligi : Pro quibus dignoscendæ
 » consideranda sunt verba, quibus censura fer-
 » tur ; quæ si includant alterius actionem seu in-
 » ministerium, significant censuram esse sententiâ
 » ferendæ : latæ verò, si non includant. Si verò
 » ambigua sint, teneri potest *regula 49. Juris in iure*
 » quod in dubio circa pœnas benignior interpretatio
 » sit faciendâ : *Unde resolves,*
 » I. Est censura latæ sententiæ, 1. si verba
 » præteriti aut præsentis temporis, v. g. excom-
 » municavimus, excommunicatus est vel interdi-
 » cimus, excommunico, suspenduntur, interdiciuntur
 » volumus aut jubemus esse excommunicatus
 » suspensum &c. 2. Si addatur particula *ipso Jure*